

«Geen strafkamp»

Stop alle boefjes in heropvoedingskampen. Een slogan die de laatste weken het debat beheerst over wat we aanmoeten met probleemjongeren. Wat wil het toeval? Deze week houdt de organisatie Youth At Risk een «kamp» voor een 25-tal jongeren met een dossier bij de jeugdrecht. «Dit is geen straf of heropvoedingskamp. Dit is persoonlijkheidsontwikkeling», zegt projectleider Kris Claes.

ERWIN VERHOEVEN

GSM EN IPOD MOETEN WORDEN INGELEVERD. ER WORDT ZEVEN UUR GESLAPEN. IEDEREEN MOET NAAMKAART JE DRAGEN

De organisatie Youth At Risk (YAR) vangt sinds gisteren een 25-tal probleemjongeren op in een zesdaags kamp in het Limburgse groen van Godsheide bij Hasselt. Geen verplicht strafkamp, maar een bewuste keuze van de jongeren. «Noem dit dan ook alsjeblief geen 'bootcamp'», zegt projectleider Kris Claes. «Dit kamp is het tweede onderdeel van een driedelig programma dat in totaal elf maanden duurt. De eerste vijf weken hebben ze al achter de rug. Die dienen om de motivatie van de jongeren te vergroten. In die periode moeten ze ook drie doelen formuleren. Geen vrijblijvende objectieven, maar duidelijke meetbare: niet meer met de politie in contact komen, terug naar school en/of het werk, enz. We leggen hen ook duidelijk uit hoe zwaar het kamp zal zijn.»

Strengere regels

Zwaar is het juiste woord. Fysiek en mentaal. Een kampdag duurt van 8 tot middernacht. Er zijn heel lastige fysieke proeven bij. Gsm en iPod moeten worden ingeleverd. Er wordt zeven uur geslapen. Verder moeten ze zich aan 13 strenge regels houden. Dat gaat van de verplichting om te allen tijde een naamkaartje te dragen, tot een absoluut verbod op welke vorm van agressie dan ook. Voor het kamp begint, krijgen alle jongeren nog één keer de keuze: doe ik het of doe ik het niet? Claes: «Dat laatste keuzemoment is heel belangrijk in de VAR aanpak. Die is heel eenvoudig. In elke situatie in het leven moet je kiezen. De gevolgen van je keuze kunnen positief of negatief uitdraaien. In beide gevallen ben jezelf verantwoordelijk. Wij leren deze jongeren zoveel mogelijk de juiste keuzes maken en we leren hen omgaan met de negatieve gevolgen van een keuze. Niet langer de politie

of de ouders of de leraar de schuld geven, maar zelf corrigeren. Het is een proces van persoonlijkheidsontwikkeling. De kampweek is bedoeld om een doorbraak te forceren in hun denken. Aan het eind van de week krijgen ze een persoonlijke coach, die negen maanden lang het werken aan hun doelen van dichtbij opvolgt»

Engageren

Opmerkelijk is dat het programma voor een groot stuk steunt op vrijwilligers. «Deze jongeren worden vaak uitgespuwd door de samenleving. Hier zien ze dat er gewone burgers zijn die zich voor hen engageren. Die hun huis en familie achterlaten. Die vrije tijd en vakantie opofferen. Omgekeerd leren die vrijwilligers

Het kamp vindt plaats in een complex in het Limburgse Godsheide. Foto's Moors

dit soort lastpakken -want het zijn jongeren als deze die voor overlast zorgen - beter kennen.» De vrijwilligers vindt YAR via 29 «morele partnerorganisaties». Bedrijven, lokale besturen en sociale en culturele organisaties die zich kunnen vinden in het idee en hun werknemers motiveren om deel te nemen. Werkt het? «Het is een buitenlands concept. Maar de slaagcijfers elders zeggen weinig om-

dat er met andere groepen gewerkt wordt. In Groot-Brittannië gaat het bijvoorbeeld om oudere ex-gedeteneerden. Van de Vlaamse overheid mogen wij drie programma's doen en na dien volgt een globale evaluatie. Het eerste programma is enkele maanden geleden afgerond. Daar deden 18jongeren aan mee. We hebben nagegaan of ze na het VAR-programma nog met de politie in contact kwamen, wat

ze deden en waar ze verbleven. In het jaar voor YAR hadden ze allemaal met politie of gerecht te maken gehad, na afloop nog slechts vijf en alle vijf slechts eenmalig. Voordien zaten er 12 van de 18 in instellingen, na afloop nog slechts één. 14 van de 18 hadden een stabiele dagbezigheid: school of werk. Voordien waren dat er slechts 4. Er is dus een duidelijk positief effect. Of het ook werkt op langere termijn zoeken we nog uit.»

VRIJWILLIGERS WERKEN ENTHOUSIAST MEE

MARC VAN BORTEL (57, ARCHITECT UIT ANTWERPEN)

«Je moet ze kansen geven»

«Mijn vrouw begeleidde vorig jaar jongeren in de aanloop naar het kamp. Zij was bijzonder enthousiast. Dit jaar zijn we er allebei. Ik vind dit een bijzonder positief initiatief. Dikwijls hoor je dat er met deze jongeren niks aan te vangen valt en dat er dit of dat moet gebeuren. Alleen maar repressieve praat. Dat is fout je moet ze kansen geven. Ze moeten zelf

leren. Daarom ben ik hier. Zelf hebben we drie kinderen, twee zonen van 29 en 27 en een dochter van 20. We hebben die ook alle kansen gegeven. Maar niet iedereen leeft in zo'n gezinsomstandigheden, niet iedereen krijgt de mogelijkheden die onze kinderen gekregen hebben. Met mijn ervaring wil ik iets doen voor deze jongeren. En als ik de resultaten bekijk van vorig jaar, denk ik dat we hen hier zeker kunnen motiveren.»

KATLEENVANDERBRUGGEN (26, PSYCHOLOGE UIT HASSELT)

«Sympathie voor underdog»

«Ik steek mijn vrije tijd in dit project en deze jongeren omdat ik vanuit mijn job sowieso sympathie heb voor de 'underdog'. In mijn werk had ik tot nu toe weinig ervaring met jongeren en dit leek me wel nuttig.» «Bovendien wilde ik me ergens als vrijwilliger engageren. Dit doe ik als 'Katleen', niet als 'de psychologe'.»

«Vorig jaar heb ik werving gedaan en gewerkt als coach. Het is zeer fijn. Iedere keer als ik een jongere meekreeg, had ik een heel goed gevoel. De resultaten werken bemoedigend. Je leert er ook veel uit voor jezelf. Mijn kijk op de dingen is wat veranderd. 'Het is wat het is', zeg ik nu altijd. Als er iets tegenvalt, zal ik oplossingen zoeken. Vroeger begon ik te zagen en de hele wereld de schuld te geven»

(EV)